

Motion till riksdagen 2016/17:2186

av **Mikael Dahlqvist m.fl. (S)**

Stad och land

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en stad–land-integreringsstrategi för tillväxt i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en aktiv regionalpolitik för att hela landet ska kunna leva och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av statlig närvaro i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om företagande och grundläggande service i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt Boverket är det generellt unga som söker sig till storstadsregionerna på grund av städernas stora utbud av såväl arbete som mångfald och kultur. Utvecklingen med den urbanisering som sker går kanske inte att stoppa, men det finns i många fall personer som istället för att flytta gärna hade velat bo kvar. Bland annat anges de begränsade möjligheterna till arbete, kommersiell och statlig service i glesbygden som anledningen till flytt. Under många år har både den statliga och kommersiella servicen försämrats och i flera fall lagts ner i mindre kommuner. Det är en utveckling som måste tas på allvar. Vad får det för konsekvenser för hela landet?

Regeringen har under de första två åren vid makten investerat i det som bygger Sverige starkt. Bra satsningar som vänt arbetslösheten och gjort att allt fler får möjlighet att utbilda sig till sitt drömyrke. Karlstads universitet och de mindre universiteterna har fått ökade resurser och regeringen har i många fall i jämförelse med tidigare regering tagit steget mot ett mer rättvist och jämlikt Sverige.

En ökad medvetenhet kring hur nya förslag slår över riket bör finnas i kommande reformer. Då det finns tydliga exempel på tidigare politiska satsningar som i stor grad mest gynnat storstadsbor. För att hela Sverige ska kunna leva behövs en aktiv regionalpolitik och en stad-land-integreringsstrategi. En politik som ger människor förutsättningar att kunna bo och leva i hela landet. Det kräver att flera områden inom

politiken måste samspela. Idag bor drygt var tredje person på landsbygden. En växande landsbygd med goda förutsättningar till jobb och välfärd är en grundförutsättning för tillväxt i hela landet. Det finns kraft och potential som måste tas tillvara.

Den grundläggande faktorn för att kunna skapa tillväxt är jobb oavsett om det gäller stad eller landsbygd. Runt om i Sverige finns det runt 100 000 lediga jobb. Sverige har aldrig haft så många lediga jobb och det är också väldigt få varsel. Men ändå är många fortfarande arbetslösa. I Värmland har vi stora företag som uppger att de inte hittar kompetent personal att rekrytera. Matchning är idag ett stort problem på den svenska arbetsmarknaden och därför behövs ett ökat samarbete mellan näringsliv, fackliga organisationer och utbildningsväsen.

I ett stad-land-perspektiv måste satsningar ske utifrån de olika regionernas förutsättningar. Det kan handla om åtgärder som förbättrat stöd till näringslivsutveckling, fungerande regional arbetskraftsförsörjning samt tillgång till offentlig och kommersiell service. Men även riskkapital och investeringar i kommunikationer och infrastruktur är viktiga delar i en kraftfull regional tillväxtpolitik. På så sätt skulle fler företag kunna exportera och finnas representerade på en större marknader, vilket i sin tur skapar möjlighet för företag att växa och anställa fler.

Kultur och demokrati

Den ideella föreningssektorn i vårt land är unik. De flesta människor som bor i Sverige är med i någon av de ca 200 000 ideella föreningar som finns. Den höga anslutningsgraden och den demokratiska uppbyggnad som föreningarna har spelar en viktig roll i vårt gemensamma samhällsbygge. Politiken måste uppmuntra och ta vara på människors engagemang.

Det är speciellt viktigt att det finns tillgång till offentliga lokaler och mötesrum i hela landet såsom hembygdsgårdar och Folkets Hus. Mötesrum är en grundsten i det svenska föreningslivet och ett aktivt stöd för att bevara dem är en enkel investering i demokratin. Det bör också inkludera att det i regioner finns ett system för att uppmuntra och stödja fria kulturgrupper samt lokala arrangemang och traditioner. En levande landsbygd skulle inte bara ge effekter av ett mer inkluderande samhälle som garanterar medborgerliga rättigheter. Det skulle också innebära kreativitet och verksamheter, vilket i sin tur skulle leda till fler företag och en ökad besöksnäring.

Statlig närvaro och företagande

En fungerande landsbygd innebär att det finns förutsättningar att både bo och verka på orten. Det är statens uppgift att se till att det finns tillgång till en grundläggande service runt om i Sverige. Viktiga funktioner som post, dagstidning, telefoni, el och it och annan basal infrastruktur är avgörande för att kunna leva ett modernt liv. Även närheten till myndigheter är viktigt både för företag och för enskilda medborgare. Här skulle en samlade modell vara möjlig där fler myndigheter finns representerade vid statliga servicekontor. Regeringen bör också ta ett ökat ansvar för att statliga jobb finns i hela landet.

Lika viktigt för både befolkning och företag är närheten till lokala banker. Sparbanksrörelsen har sedan länge varit en utvecklingsmotor i mindre kommuner och gynnat tillkomsten av fler företag och jobb i regionerna utanför de stora

tätortsbildningarna. Därför är det viktigt att det förs en politik så att sparbanksrörelsen kan stärkas och det finns flera områden som behöver åtgärdas.

I Sverige upphandlas det för åtskilliga miljarder kronor årligen. Det är stora summor, och de skulle kunna användas på ett bättre sätt än vad de görs idag. Självklart ska det ställas krav på att företagen har rimliga löner och arbetsvillkor. Lokala företag måste också ha större chans att konkurrera vid upphandlingar. Regeringen har tagit sig an denna fråga vilket är bra, ett arbete som behöver fortsätta.

Sverige har otroligt många små och medelstora företag. En av organisationerna som arbetar med detta är Ung Företagsamhet i Värmland som har lyckats oerhört bra. Allt fler unga oberoende av gymnasieutbildning är med och startar företag. Den utbildningen behöver fortsätta genom stöd och investeringar. Framför allt då småföretagare är ytterst viktigt för landsbygden. För att företagen ska kunna verka och utvecklas krävs återigen grundläggande samhällsliga funktioner. Därför behövs ökade satsningar på bland annat bredband.

Regeringen bör beakta frågan om jämställdhet och kvinnors företagande. Kvinnors kompetens och resurser tas inte tillvara och om kvinnors företagande skulle öka till männens nivå, skulle det innebära runt 75 000 nya företag med ca 278 000 nya jobb.

EU:s sammanhållningspolitik behöver kopplas ihop med den statliga regionala utvecklingspolitiken, då det finns en tydlig koppling mellan sammanhållningspolitiken och den nationella tillväxtambitionen. EU:s strukturfonder har en viktig betydelse i arbetet för en regional utveckling. Projekt som bedrivs inom ramen för dessa program syftar till att påverka förutsättningarna för regional tillväxt. Att förenkla administrationen och regelverken bör därför vara nödvändiga steg för att projekten ska bli verklighet.

Social ekonomi och kooperativt företagande är en verklig tillgång. I Sverige har vi till skillnad mot många andra länder ingen stark tradition av medarbetarägda kooperativa företag. Vi ser dock inte minst inom kultursektorn och på landsbygden att kooperativt företagande är på frammarsch. Det är därför av stor vikt att regeringen stödjer de organisationer som arbetar med social ekonomi och utveckling av den kooperativa företagsformen. I andra länder, till exempel Kanada, finns goda exempel på att just ett gemensamt ägande har varit räddningen för ett nedläggningshotat företag. Sociala företag kan vara den första ingången på arbetsmarknaden för den som varit borta från arbete under lång tid. Varje människas vilja till arbete ska tas tillvara.

Mikael Dahlqvist (S)

Berit Högman (S)

Jonas Gunnarsson (S)

Gunilla Svantorp (S)

Lars Mejern Larsson (S)